

Handläggare
Lotta Wretman
ControllerenhetenDiarienummer
2016KOFN/0174

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsberättelse 2017 för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsberättelse för år 2017 för kultur- och fritidsnämnden samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden föreslår att investeringsmedel om 44 629 tkr, överförs till 2018.

Beslutsnivå

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Nämndens ansvarsområde Nämnden ansvarar för biblioteks- och kulturskoleverksamhet, mötesplatser för unga, samt för porslinsmuseum och konsthall. Nämnden ansvarar för drift och underhåll av anläggningar och platser för idrott, fritid och kultur. Nämnden ska stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer i kulturlivet samt ansvara för de konstinköp och den konstnärliga utsmyckningen som kommunen finansierar.

Nämnden är finansieringsnämnd och svarar även för utförande av verksamhet i kommunal regi. Den kommunala regin omfattar Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg, Ung i Värmdö/fritidsgårdar och kultur- och upplevelsehuset Porslinsfabriken. Nämnden ska verka för att bredda utbudet av verksamheter i alternativa driftsformer.

Ekonomiskt resultat Nämnden totalt visar en nettokostnad på 107,3 mnkr och ett överskott på 6,3 mnkr, motsvarande 6 procent av nettobudgeten. Överskottet avser främst verksamhet i egen regi där öppnandet av Porslinsfabriken är framskjutet och driften av Gustavsbergs Porslinsmuseum under sommaren tagits över av Nationalmuseum för att därefter varit stängt. Dessa två verksamheter ger ett sammantaget överskott på 4,9 mnkr. Övriga verksamheter inom egen regi visar underskott på 0,9 mnkr, vilket var planerat för Värmdö bibliotek och Gustavsbergs Konsthall som nyttjar tidigare års överskott. Även Ungkulturhuset Gurraberg nyttjar tidigare års överskott, liksom Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten som har fått öka bemanningen under årets sista månader då det varit otryggt i flera ungdomsgrupper. Värmdö kulturskola visar underskott främst till följd av minskat antal elever i den frivilliga undervisningen.

Idrotts- och fritidsanläggningar ger ett överskott med 2,8 mnkr för kapitalkostnader och projektering av nya anläggningar då flera större investeringar färdigställs senare än planerat. Kostnaderna för egen skötsel av anläggningarna har varit lägre då fokus har legat på att förbereda för kommunens övertagande av driften av kommunägda anläggningar, vilket sker från januari 2018. Driften av Ösby idrottshall återtog redan vid halvåret 2017.

Finansiering av bibliotek har extraordinära kostnader. Bibliotekens utlåningsautomater, som

Diarienummer
2016KOFN/0174

införskaffades år 2010, blev aktiverade som investering först i år, vilket innebär att tidigare års avskrivningar på 0,9 mnkr belastar årets resultat.

Investeringar Flera nya anläggningar har tagits i drift under året och upprustning har skett av befintliga. Grisslinge havsbad har fått nya bryggor och beachvolleyplanen har fått nationell tävlingsstandard. Konstgräsplanen vid Ösby stod klar till sommaren. Ridstigar vid Gottholma och Sandön färdigställdes. Ingarö sportfält och Bosses backe i Hemmesta har fått nya vindskydd och toaletter. Belysningen har förbättrats på motionsspåren vid Ekedal och Hemmesta. Ingarö föreningshus med omklädningsrum, kansli- och möteslokal samt cafeteria blev klart under hösten.

Viktiga händelser omfattar bland annat:

- Ingarö föreningshus i Brunn har färdigställts. Byggnaden innehåller åtta omklädningsrum, kansli- och möteslokal för Ingarö IF, cafeteria och en större möteslokal.
- Ett nytt digitalt bokningssystem för Värmdö kulturskolas kursutbud har implementerats som gör det enklare att anmäla sig till lediga platser.
- Festivalen Vi på Värmdö genomfördes 5-6 juni 2017. Årets festival genomfördes i Gustavsbergs hamn med ett stort antal deltagare och besökare.
- Ösby konstgräsplan har färdigställts och kunde tas i bruk innan sommaren.
- Nya promenadlingor har tillkommit - "Tre promenader i Gustavsberg" samt nystart av Hälsans stig.
- E-sportläger har genomförts. Sommarlägret hade ett femtiotal aktiva deltagare och genomfördes i Gustavsbergs gymnasiums lokaler.
- Flera utredningar har genomförts, bland annat om wifi på bibliotek och en samlad friluftplan för Värmdö kommun.
- Nya bryggor och en beachvolleybollplan för professionella tävlingar har anlagts vid Grisslinge havsbad.
- Nya ridstigar vid Gottholma och Sandön har tillkommit.
- Meröppet på Djurö bibliotek har införts och flexibel utlåning av böcker har möjliggjorts.

Kultur- och fritidsnämndens **måluppfyllelse** är stabil och i huvudsak positiv för året. Målen bedöms uppnådda respektive delvis uppnådda. Resultatet i medborgarundersökningen som genomfördes under 2017 visar positiva trender när det gäller flertalet indikatorer som används inom kultur- och fritidsområdet.

Ekonomiska konsekvenser

Överskottet för nämnden påverkar kommunens totala resultat positivt.

Konsekvenser för miljön

Nya investeringar inom nämndens område beaktar miljövänliga lösningar.

Konsekvenser för medborgarna

Nämndens prioritering av ekonomiska resurser och arbete förväntas vara till gagn för medborgarna.

Diarienummer
2016KOFN/0174

Konsekvenser för barn

En stor del av nämndens samlade resurser fördelas till barn och unga.

Ärendets beredning

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Verksamhetsberättelse 2017 kultur- och fritidsnämnden	Bilaggs

Pia Andersen
chef kultur- och utbildningssektorn

Fredrik Nornvall
kultur- och fritidschef

VÄRMDÖ KOMMUN

Verksamhetsberättelse 2017

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1 Kultur- och fritidsnämnd	3
1.1 Sammanfattning	3
1.2 Ekonomiskt resultat för nämnden	4
1.3 Ekonomisk analys	5
1.4 Utvärdering av vidtagna effektiviseringsåtgärder	7
1.5 Viktiga händelser 2017	7
1.6 Måluppföljning	8
1.7 Uppdragsuppföljning	10
1.8 Nyckeltal med kommentar och analys	13
1.9 Sammanställning av synpunkter	14
1.10 Sammanställning av investeringar	14
2 Finansiering kulturverksamhet	18
3 Finansiering fritidsverksamhet.....	21
4 Kultur- och fritidsverksamhet egen regi	23
5 Kultur och fritid centralt inkl ledning och styrning	29
6 Politisk ledning	30
BILAGA 1 Förslag resultatbalansering bokslut 2017 KOFN egen regi.....	

1 Kultur- och fritidsnämnd

1.1 Sammanfattning

Nämndens ansvarsområde Nämnden ansvarar för biblioteks- och kulturskoleverksamhet, mötesplatser för unga, samt för porslinsmuseum och konsthall. Nämnden ansvarar för drift och underhåll av anläggningar och platser för idrott, fritid och kultur. Nämnden ska stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer i kulturlivet samt ansvara för de konstinköp och den konstnärliga utsmyckningen som kommunen finansierar.

Nämnden är finansieringsnämnd och svarar även för utförande av verksamhet i kommunal regi. Den kommunala regin omfattar Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg, Ung i Värmdö/fritidsgårdar och kultur- och upplevelsehuset Porslinsfabriken. Nämnden ska verka för att bredda utbudet av verksamheter i alternativa driftsformer.

Ekonomiskt resultat Nämnden totalt visar en nettokostnad på 107,3 mnkr och ett överskott på 6,3 mnkr, motsvarande 6 procent av nettobudgeten. Överskottet avser främst verksamhet i egen regi där öppnandet av Porslinsfabriken är framskjutet och driften av Gustavsbergs Porslinsmuseum under sommaren tagits över av Nationalmuseum för att därefter varit stängt. Dessa två verksamheter ger ett sammantaget överskott på 4,9 mnkr. Övriga verksamheter inom egen regi visar underskott på 0,9 mnkr, vilket var planerat för Värmdö bibliotek och Gustavsbergs Konsthall som nyttjar tidigare års överskott. Även Ungkulturhuset Gurraberg nyttjar tidigare års överskott, liksom Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten som har fått öka bemanningen under årets sista månader då det varit otryggt i flera ungdomsgrupper. Värmdö kulturskola visar underskott främst till följd av minskat antal elever i den frivilliga undervisningen.

Idrotts- och fritidsanläggningar ger ett överskott med 2,8 mnkr för kapitalkostnader och projektering av nya anläggningar då flera större investeringar färdigställs senare än planerat. Kostnaderna för egen skötsel av anläggningarna har varit lägre då fokus har legat på att förbereda för kommunens övertagande av driften av kommunägda anläggningar, vilket sker från januari 2018. Driften av Ösby idrottshall återtog redan vid halvåret 2017.

Finansiering av bibliotek har extraordinära kostnader. Bibliotekens utlåningsautomater, som införskaffades år 2010, blev aktiverade som investering först i år, vilket innebär att tidigare års avskrivningar på 0,9 mnkr belastar årets resultat.

Investeringar Flera nya anläggningar har tagits i drift under året och upprustning har skett av befintliga. Grisslinge havsbad har fått nya bryggor och beachvolleyplanen har fått nationell tävlingsstandard. Konstgräsplanen vid Ösby stod klar till sommaren. Ridstigar vid Gottholma och Sandön färdigställdes. Ingarö sportfält och Bosses backe i Hemmesta har fått nya vindskydd och toaletter. Belysningen har förbättrats på motionsspåren vid Ekedal och Hemmesta. Ingarö föreningshus med omklädningsrum, kansli- och möteslokal samt cafeteria blev klart under hösten.

Viktiga händelser omfattar bland annat:

- Ingarö föreningshus i Brunn har färdigställts. Byggnaden innehåller åtta omklädningsrum, kansli- och möteslokal för Ingarö IF, cafeteria och en större möteslokal.
- Ett nytt digitalt bokningssystem för Värmdö kulturskolas kursutbud har implementerats som gör det enklare att anmäla sig till lediga platser.
- Festivalen Vi på Värmdö genomfördes 5-6 juni 2017. Årets festival genomfördes i Gustavsbergs hamn med ett stort antal deltagare och besökare.
- Ösby konstgräsplan har färdigställts och kunde tas i bruk innan sommaren.
- Nya promenadslingsor har tillkommit - "Tre promenader i Gustavsberg" samt nystart av Hälsans stig.

- E-sportläger har genomförts. Sommarlägret hade ett femtiotal aktiva deltagare och genomfördes i Gustavsbergs gymnasiums lokaler.
- Flera utredningar har genomförts, bland annat om wifi på bibliotek och en samlad friluftspan för Värmdö kommun.
- Nya bryggor och en beachvolleybollplan för professionella tävlingar har anlagts vid Grisslinge havsbad.
- Nya ridstigar vid Gottholma och Sandön har tillkommit.
- Meröppet på Djurö bibliotek har införts och flexibel utlåning av böcker har möjliggjorts.

Kultur- och fritidsnämndens **måluppfyllelse** är stabil och i huvudsak positiv för året. Målen bedöms uppnådda respektive delvis uppnådda. Resultatet i medborgarundersökningen som genomfördes under 2017 visar positiva trender när det gäller flertalet indikatorer som används inom kultur- och fritidsområdet.

1.2 Ekonomiskt resultat för nämnden

Enhet	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
Finansiering kulturverksamhet	47 100	46 406	-694	101	47 326	41 822
Finansiering fritidsverksamhet	55 136	58 241	3 105	95	56 441	55 157
Kultur- och fritidsverksamhet egen regi	-4 016	0	4 016		-3 800	-1
Kultur och fritid centralt inkl ledning och styrning	8 453	8 353	-100	101	8 153	7 382
Politisk ledning	661	654	-7	101	654	566
Kultur- och fritidsnämnd	107 334	113 654	6 320	94	108 774	104 925

I rapportens alla tabeller anger kolumnen "Ackumulerad budgetavvikelse" ett överskott mot budget om utfallet är positivt och ett underskott om utfallet är negativt.

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-58 811	-56 947	1 864	103	-56 727	-54 743
Försäljning	-50 277	-49 646	631	101	-49 646	-45 537
Taxor och avgifter	-3 243	-3 619	-376	90	-3 399	-4 771
Hyror och arrenden	-3 436	-2 824	612	122	-2 824	-3 444
Bidrag (intäkter)	-1 855	-858	997	216	-858	-991
<i>varav interna intäkter</i>	<i>-49 948</i>	<i>-49 761</i>	<i>187</i>	<i>100</i>	<i>-49 761</i>	<i>-44 665</i>
VERKSAMHETENS KOSTNADER	166 146	170 601	4 455	97	165 501	159 668
Personalkostnader inkl PO	42 658	41 298	-1 360	103	41 408	40 307
Övriga personalkostnader	888	2 113	1 225	42	2 113	697
Köp av verksamhet	70 554	75 095	4 541	94	70 895	67 785
Bidrag (kostnader)	10 025	10 052	27	100	10 052	9 876
Hyror	21 708	21 378	-330	102	21 078	22 591
Övriga verksamhetskostnader	14 577	15 106	529	96	13 836	14 270
Kapitalkostnader	5 736	5 559	-177	103	5 779	4 142
<i>varav interna kostnader</i>	<i>68 682</i>	<i>62 469</i>	<i>-6 213</i>	<i>110</i>	<i>62 469</i>	<i>64 437</i>
NETTORESULTAT	107 334	113 654	6 320	94	108 774	104 925

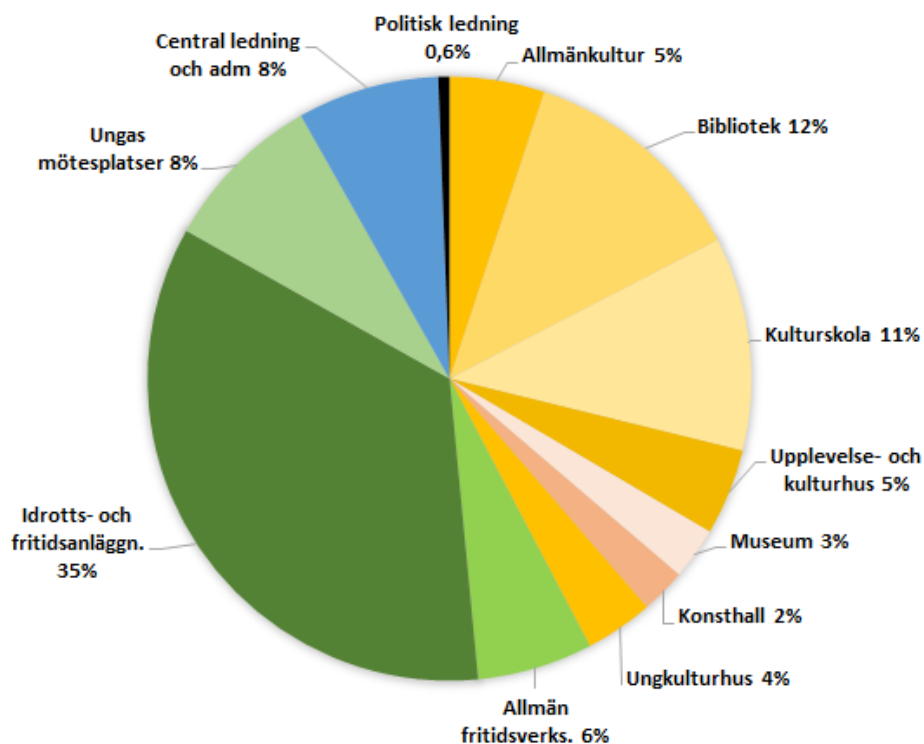
1.3 Ekonomisk analys

Årets avvikelse mot budget

Orsak (-er) till utfallets avvikelse mot budget	Belopp (tkr)
Finansiering kulturverksamhet Allmänkultur: Inga konstinköp samt bemanning av teatern endast vid arrangemang, +0,2 mnkr. Finansiering bibliotek: Aktivering av tidigare investering i utlåningsautomater, -0,9 mnkr	-694
Finansiering fritidsverksamhet Allmän fritidsverksamhet: Implementering av digitalt bidragssystem samt föreningsutveckling/projekt startar 2018, +0,3 mnkr. Idrotts- och fritidsanläggningar: Överskott för kapitalkostnader, utveckling och projektering av anläggningar samt för egen skötsel då omställning till kommunal drift varit i fokus, +2,8 mnkr	3 105
Kultur- och fritidsverksamhet i egen regi Porslinsfabriken, +3,9 mnkr, Värmdö bibliotek, -0,1 mnkr, Värmdö kulturskola, -0,5 mnkr, Porslinsmuseet, +1,0 mnkr, Konsthallen -0,1 mnkr, Ungkulturhuset -0,0 mnkr och Ung i Värmdö/fritidsgårdar, -0,2 mnkr	4 016
Kultur och fritid centralt inkl ledning, styrning och administration: Ökad semesterlöneskuld.	-100
Politisk ledning	-7
Totalt	6 320

Fördelning av nettoresultat för finansiering av kultur- och fritidsverksamheter

Finansiering kulturverksamhet Allmäncultur visar överskott då det inte funnits behov av att köpa in ny konst. Samtidigt har gallring av konstförrådet skett och ett urval av tavlorna har sålts. Även driften av Gustavsbergsteatern ger överskott då vaktmästare endast har varit på plats vid de tillfällen det varit verksamhet i teatern.

Finansiering av bibliotek har extraordinära kostnader av engångskaraktär för 2010 års investering i utlåningsautomater.

Finansiering fritidsverksamhet Allmän fritidsverksamhet ger överskott för det digitala bidragssystemet som implementeras ordentligt 2018 då även föreningsutveckling och projekt drar igång. Det fanns även utrymme i budget för fler unga att söka Snabb Slant.

Överskottet för idrotts- och fritidsanläggningar beror främst på att projektering och byggnation av nya anläggningar av olika skäl är senarelagda. Förberedelser för det kommunala övertagandet av driften av idrottsföreningarna har intensifierats under sista kvartalet och en ny organisation för detta har tagit form. Den egna skötseln av anläggningar har inte hunnits med i den omfattning som var planerat. Ösby idrottshall övertogs redan vid halvårsskiftet medan budgetmedel var avsatt för driftsamverkan för helåret. Hyra för nya Ingarö föreningshus betalas först 2018, men budgeterades för sista kvartalet 2017. Den snöfattiga vintern 2016/2017 har inneburit lägre kostnader för dragning av skidspår. Intäkterna för lokalbokningen har varit högre än planerat till följd av fler bokade timmar.

Kultur- och fritidsverksamheter i egen regi Porslinsfabriken har det enskilt största överskottet på 3,9 mnkr då öppnandet är framskjutet. Gustavsbergs Porslinsmuseum har ett överskott på 1,0 mnkr då det endast varit i kommunal drift under första kvartalet. Därefter har kostnaderna begränsats till hyror och vissa personalkostnader. Värmdö kulturskola redovisar ett underskott på 0,5 mnkr till följd av vikande elevantal i frivilliga verksamheten samt extraordinära personalkostnader. Övriga verksamheter har underskott som finansieras av tidigare års överskott.

Kultur och fritid centralt inkl ledning, styrning och administration samt **politisk ledning** har

båda underskott motsvarande en procent av budget.

Sökta och erhållna bidrag Värmdö kommun har även i år erhållit bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, för kostnadsfria sommaraktiviteter för barn och unga 6-15 år, 277 tkr.

Under 2016 erhöll kommunen 800 tkr i stöd från Statens kulturråd för att nå ungdomar som tidigare inte deltagit i kulturskola. Ytterligare 950 tkr har beviljats våren 2017 för fortsatt satsning på dessa nya målgrupper, utveckla verksamheten för barn och unga med funktionsnedsättning och utöka kursutbudet med nya ämnen inom kulturskolan.

Statens kulturråd har beviljat bidrag för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek med 120 tkr.

1.4 Utvärdering av vidtagna effektiviseringsåtgärder

Åtgärder för att nå budget i balans

Planerade åtgärder	Beräknad effekt totalt (tkr)	Varav planerad effekt 2017 (tkr)	Utfall effekt 2017 (tkr)	Slutdatum för åtgärden	Kommentar
Värmdö kulturskola: Öka elevintaget sista kvartalet 2017. Implementering av nytt on-line-bokningssystem.	225	160	0	dec 2017	Endast marginell ökning av elever under årets sista månader. Nytt digitalt system förbättrar tillsättning av lediga kursplatser, med effekt 2018 på ca 200 tkr.
Totalsumma:	225	160	0		

1.5 Viktiga händelser 2017

- Ingarö föreningshus har färdigställt. Föreningshuset innehåller en större utbildnings-/samlingslokal, cafeteria, mötesrum samt åtta omklädningsrum.
- Festivalen Vi på Värmdö genomfördes 5-6 juni 2017. Årets festival genomfördes i Gustavsbergs hamn med ett stort antal deltagare och besökare. Den 5 juni var fokus på unga med aktiviteter för skapande och olika framträdanden.
- En utredning om friluftsplän för Värmdö kommun har presenterats.
- Ett ny digitalt boknings- och undervisningsplattform för Värmdö kulturskola har införts.
- Idéburna offentliga partnerskap har tillkommit med föreningen Djurö konst och kultur och Eknö Hemmans samfällighetsförening.
- Driften av Gustavsbergs Porslinsmuseum har övertagits av Nationalmuseum under sommaren och en gemensam framtidsinriktning har utarbetats. Under sommaren visades en utställning med föremål av Wilhelm Kåge.
- Ett Artist-in-Residence program på Gustavsbergs konsthall har etablerats. Programmet breddar konsthallens verksamhet och syftar till att stärka Gustavsberg som en plats för skapande och kreativitet.
- Ösby konstgräsplan har färdigställt och kunde tas i bruk innan sommaren. Bollplanen kan användas av skolan liksom av föreningslivet.
- Analysen av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar (2017-2030) har slutförts. Analysen visar behov av ett flertal nya anläggningar fram till planeringsperiodens slut. Den är underlag för kultur- och fritidsnämndens årliga lokalplan.
- Nya promenadslingor har tillkommit - "Tre promenader i Gustavsberg" samt nystart av

Hälsans stig. "Tre promenader i Gustavsberg" omfattar ett sjuttioal besöksplatser under en slinga som är totalt 9 km lång.

- Ett e-sportläger har genomförts. Lägret hade ett femtiotal aktiva deltagare och genomfördes i Gustavsbergs gymnasium, G2.
- Nya bryggor och en beachvolleybollplan för professionella tävlingar har anlagts vid Grisslinge. Beachvolleybollplanen kunde framgångsrikt användas under deltävling i "Swedish Beach Tour".
- En ny ridstig vid Gottholma har tillkommit. Ridstigen kompletterar flertalet ridstigar som uppförts i området de senaste åren. I slutet på året blev även ridstigen vid Sandö klar.
- Naturområdena Bosses Backe, Ingarö sportfält och Ekedalsområdet har kompletterats med toaletter för att öka attraktiviteten för besökare.
- Meröppet på Djurö bibliotek har införts och flexibel utlåning av böcker har möjliggjorts. Meröppet innebär att öppettiderna på biblioteket kunde tredubblas.
- En ungdom vikarierade som kultur- och fritidschef under några sommarveckor, vilket fick stor publicitet i media.

1.6 Måluppföljning

1.6.1 En hållbar kommun

1.6.1.1 Social hållbarhet ska stärkas genom åtgärder så att fler målgrupper kan skapa och ta del av kultur- och fritidsutbudet.

Förutsättningarna för social hållbarhet bedöms ha stärkts genom att åtgärder för att fler målgrupper kan kunna skapa och ta del av kultur- och fritidsutbudet har genomförts. Utökad lägerverksamhet vid Värmdö kulturskola samt samarbetsprojekt mellan kulturskolan och G2 samt fritidsgårdarna har öppnat möjligheten för skapande och nya målgrupper, bland annat ensamkommande ungdomar. Verksamheten för barn med funktionsvariation har utökats inom Värmdö kulturskola.

Ny verksamhet omfattar bland annat e-sport, meröppet bibliotek, besöksprogram för konstnärer samt utvecklat program för nya målgrupper på Värmdö kulturskola och utökat utbud under sommarlovet inom ramen för Ung i Värmdö. I föreningssamarbeten har utbudet breddats bland annat med cricket, futsal (inomhusfotboll) och moppemeckarverksamhet.

Målet bedöms uppnått.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Antal nya aktiviteter och deltagare till dessa.	5	Aktiviteter som tillkommit är bland annat e-sport, futsal, meckarverksamhet, cricket och nytt utbud under kulturläger. Under sommarlovet har särskild satsning på aktiviteter mm för ensamkommande gjorts (projektet Brobygge).
— Antal Öppen hall-tillfällen och deltagare till dessa.	32	Öppen hall bedrivs i kommunal regi varje fredag, i samarbete med Gustavsbergs IF. Ca 40 unga deltar per tillfälle. Föreningar bedriver öppen hall-verksamhet, Djurö Vindö IF och Ingarö IF (redovisas ej).

1.6.1.2 Medborgarnas tillgång till ett rikt kultur- och fritidsutbud ska öka.

Medborgarnas tillgång till ett rikt kultur- och fritidsutbud bedöms ha ökat, främst genom att ny infrastruktur i form av anläggningar har tillkommit samt att ny verksamhet har utvecklats.

Exempel på verksamhet är att Värmdö bibliotek söker nya målgrupper bland annat genom poddverksamhet samt ytterligare utökad programverksamhet. Viktiga åtgärder för att nå nya målgrupper för böcker och läsande har varit meröppet på Djurö bibliotek, införande av minibibliotek samt införande av flexibel utlåning så att lånekort samt lån och återlån kan ske på andra ställen än

biblioteket. Tillgången till fotbollsplaner för föreningsverksamhet och skolidrott har utökats genom tillkomsten av Ösby bollplan, och nya ridstigar och fler kulturpromenader har tillkommit.

Flertalet av indikatorerna som används för att mäta måluppfyllelsen visar förbättringar.

Målet bedöms delvis uppnått.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
→ Andelen medborgare som ser goda möjligheter att utöva sina fritidsintressen. T ex sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv.	7,5	Medborgarnas upplevelse av möjligheten att utöva sina fritidsintressen mäts genom ett betygsindex i SCB:s medborgarundersökning. Jämfört med 2016 har ingen förändring skett utan ligger kvar på 7,5. Genomsnittet för deltagande kommuner är 7,3.
↗ Nöjda medborgare vad gäller utrustning och skötsel av idrotts- och motionsanläggningar.	6,8	Nöjdheten uttrycks i SCB:s medborgarundersökning som ett betygsindex med formuleringen "Vad tror eller tycker du om utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar." Resultatet för 2017 visar en ökning från 6,5 till 6,8, vilket innebär en positiv förskjutning. Genomsnittet för deltagande kommuner är 6,4.
↗ Nöjda medborgare vad gäller biblioteksverksamheten.	7,4	Nöjdheten med biblioteksverksamhet uttrycks i SCB:s medborgarundersökning i Värmdö kommun som ett betygsindex med formuleringen "Vad tror eller tycker du om biblioteksverksamheten". Resultatet för 2017 är 7,4, vilket innebär en förbättring. Genomsnittet för deltagande kommuner är 7,7.
↗ Nöjda medborgare vad gäller utställnings- och konstverksamhet.	6,3	Nöjdheten uttrycks som ett betygsindex. Resultatet visar en förändring från 6,1 till 6,3, vilket innebär en förbättring sedan föregående år i medborgarnas upplevelse av utställnings- och konstverksamhet.
↘ Antal besökare per öppettimme - Bibliotek	17,6	Antalet besökare per öppettimme till biblioteket har minskat och beror framför allt på att antalet öppettimmar ökat, både för områdesbiblioteken och i samband med meröppet på Djurö bibliotek. Meröppet står för 38 procent av den totalt 40 procentiga ökningen av öppettimmarna jämfört med föregående år. Det utökade öppethållandet gör att det inte går att jämföra indikatorn med tidigare år. Antal besökare har minskat med 6 procent jämfört med föregående år. Samtidigt hade huvudbiblioteket i Gustavsberg under våren problem med den nya besöksräknaren varför siffran kan vara missvisande.
↗ Antal besökare per öppettimme - Konsthall	11,4	Under våren påverkades besöksantalet i viss mån av att Porslinsmuseet varit stängt, men för helåret låg besöksantalet ändå högre än föregående år.
— Andel barn och unga i åldersgruppen 7-19 år som deltar i frivillig kulturskoleverksamhet.	23%	Andel barn och unga i åldersgruppen 7-19 år som går i frivillig kulturskola uppgår till cirka 23 procent. Antal elever i frivillig kulturskoleverksamhet baseras på elevantalet i snitt höst och vår: Ö-teatern (16 barn), Gustavsbergsbaletten (138 barn), Värmdö Scenskola (355 barn), Next Step Studios (64 barn) samt Värmdö kulturskola (1088 barn inkl läger och workshops). Totalt 1740 barn och unga motsvarande en minskning med 9 procent jämfört med föregående år. Värmdö kulturskola står för största elevtappet.
↘ Antal barn och unga (7-20 år) som är medlem i en bidragsberättigad förening.	8 951	I föreningsregistret för idrotts- och ungdomsföreningarna finns 8 916 barn i åldern 7-20 år registrerade, 1 procent färre än för 2016. Föreningsdriven kulturskola har därutöver ca 35 medlemmar. Medlemsstatistik för övriga kulturföreningar saknas. Andelen barn och unga kan inte redovisas på grund av att enskilda barn är medlem i flera föreningar. Andelen kan redovisas först när ett digitalt system (APN) implementerats.
— Antal nya driftsatta anläggningar under perioden	4	Ösby bollplan för 11-mannaspel mm. Promenadslinga i Gustavsberg Ridstigar vid Gottholma och Sandön.

1.6.2 Inflytande och dialog

1.6.2.1 Samverkan och dialog med medborgare och idéburna sektorn ska utvecklas.

Dialog och samverkan med medborgare och den idéburna sektorn har fortgått och delvis utvecklats. Föreningsdialoger har genomförts. Tematräffar har anordnats i samarbete med föreningar med olika inriktningar, exempelvis fotbollsföreningar och skridskoföreningar. Samarrangemang omfattar löpande verksamhet och vissa arrangemang såsom exempelvis Vi på Värmdö-festivalen.

Målet bedöms uppnått.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
→ Antal evenemang, festivaler, arrangemang och andra aktiviteter som genomförs i samverkan med andra aktörer. I de fall det är möjligt även mäta antal deltagare.	10	Flera samarrangemang med föreningslivet har genomförts. Öppna ateljéer i samarbete med G-Studio, festivalen Vi på Värmdö den 5-6 juni har skett i nära samarbete med föreningar och andra organisationer. Gurraberg, Ung i Värmdö samt Värmdö bibliotek har ingått samverkan med föreningar för att erbjuda unga aktiviteter. Flera nya föreningsverksamheter har tillkommit som ungdomsföreningar.
↗ Antal genomförda föreningsdialoger	41	Totalt 41 föreningsdialoger har skett under 2017. Dessa består dels av bokade möten då föreningarna bjuds in för en framtidsdialog, dels besök på plats hos föreningar runt om i kommunen, även i skärgården. Därutöver tillkommer föreningsmöten i särskilda ämnen, såsom bokning eller anläggningsutveckling (ej inkluderade i redovisningen).

1.6.2.2 Inflytande och dialog med barn och unga ska finnas vid utvecklingen av kommunens kultur- och fritidsutbud.

Inflytande och dialog med barn och unga är i vissa avseenden en del av den faktiska verksamheten inom kultur- och fritidsområdet. Inte minst gäller det ungdomsverksamheten som väsentligen baseras på ungas egna önskemål och idéer. Exempel är moppemeckarverkstad, föreningen Cool Girls samt initiativet Grabbarna på G. Som särskilda åtgärder för att stärka inflytande och dialog omfattar exempelvis; referensgrupp med unga vid utformning av kulturprogram för skolelever, arbetsgrupp med ungdomar vid planering och genomförande av Vi på Värmdö-festivalen, referensgrupp med ungdomar för utveckling av kulturskolans verksamhet (kursutbud), ungdomsgrupp för utveckling av Munkmora idrottsområde samt ungdomsdriven verksamhet vid fritidsgården Brunnen.

Målet bedöms uppnått.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Antal tillfällen då barn och unga aktivt ges tillfälle att delta i planeringen av verksamhet.		Barn och ungas deltagande i planering av verksamhet tar sig olika uttryck beroende på sammanhang och verksamhet. Ung i Värmdös mötesplatser arbetar utifrån att motivera och inspirera ungdomar att, utifrån sitt intresse, önska, driva, genomföra och planera de aktiviteter som genomförs på mötesplatserna. Inom kulturskoleverksamhet finns inflytande delvis som ett inslag i pedagogiken (mäts genom Våga visa). Värmdö kulturskola har under våren anordnat ett särskilt inflytande tillfälle för unga i syfte att förändra och utveckla kursutbudet.
— Antal tillfällen då barn och unga aktivt ges tillfälle att delta i planeringen av anläggningar.	3	Ungas kunskap och engagemang har använts på ett systematiskt sätt vid tre tillfällen: utveckling av nytt idrottsområde Ingarökryssat, utveckling av Munkmora mötesplats samt vid utveckling av parkourpark i Gustavsberg.
— Antal nya möjligheter att som ung kunna framföra sin åsikt eller förslag till förbättring och att få svar.		Befintliga möjligheter har utvecklats. Inga nya möjligheter i form av exempelvis nya kanaler har tillkommit.

1.7 Uppdragsuppföljning

1.7.1 En hållbar kommun

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Övertagande av idrottsanläggningen Ekvallen	Pågående	Kultur- och fritidsnämnden har ställt sig positiv till övertagande av idrottsanläggningen Ekvallen.
 Genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt "kulturscenen", där även föreningslivets synpunkter beaktas. Tidsperspektivet är 2017 – 2030	Avslutad enligt plan	En strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar har genomförts och redovisats för kultur- och fritidsnämnden. Analysen av behovet av kulturlokaler redovisas under 2018.

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
▶ Konstgräsplan för bredd- och ungdomsidrott och idrottsundervisning ska anläggas i anslutning till Ösbyskolan i Gustavsberg. Den befintliga spontanidrottsplatsen i Munkmora i Gustavsberg ska utvecklas. Kultur- och fritidsnämnden 2016-06-14, §49.	Pågående	Konstgräsplanen vid Ösby skolan är färdigställd och togs i bruk vid halvårsskiftet 2017. Planering för iordningsställande av spontanmötesplats vid Munkmora pågår.
▶ Uppdrag till förvaltningen om tillgänglighetsguide för kultur- och fritidsutbudet i Värmdö kommun, kofn 2016-04-26, §34	Pågående	En tillgänglighetsinventering omfattande sporthallar samt Grisslinge havsbad (fas 1) pågår och kommer att slutföras under 2018.
✓ Kultur- och fritidsnämnden uppdrar att genomföra temporära utställningar i Gustavsbergs hamn, Gula byggnaden under 2016-2017 eller tills Porslinsfabriken öppnar. Kultur- och fritidsnämnden 2016-09-06, §62.	Avslutad enligt plan	Temporära utställningar presenteras löpande. Under sommaren 2017 visades utställningen "Porslinsfabriken 100 år. Program i samarbete med Tillitsverket har anordnats. Under hösten 2017 visades utställningen "Samtal på Transibiriska" av Monica Larsson. Utställningar planeras löpande i enlighet med uppdraget.
▶ Kultur- och fritidsnämnden uppdrar till förvaltningen att utreda den tekniska och placeringsmässiga möjligheten för att etablera en permanent utomhusutställning för fotokonst i Gustavsberg. Kultur- och fritidsnämnden 2016-10-04, §72.	Pågående	Etableringen av utomhusutställningen pågår och kommer att slutföras under 2018.
▶ Arrangera ungdomsfestivalen "Livet är en fest" under 2018.	Pågående	Planering för att genomföra arrangemanget genomförs. Uppdraget redovisas under 2018.
✓ Återrapportera program och upplägg för ungdomsfestivalen "Livet är en fest" senast under december 2017.	Avslutad enligt plan	Planering för att genomföra Livet är en festival redovisades för kultur- och fritidsnämnden under februari 2018.
✓ Utreda konsekvenserna av kommunal drift av idrottsanläggningar	Avslutad enligt plan	En utredning av konsekvenserna av kommunal drift av idrottsanläggningar redovisades som en information till kultur- och fritidsnämnden den 13 juni 2017.
▶ Genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av "kulturscener", där även föreningslivets synpunkter beaktas. Beslutad KOFN 2015-11-24 § 83, kompletterad 2017-06-13	Pågående	Inventering av befintliga lokaler för kulturverksamhet har genomförts och redovisats för kultur- och fritidsnämnden (fas 1). Analys av framtida behov redovisas under första halvåret 2018.
▶ §43 17-09-12 Uppföljning av kommunal drift av idrottsanläggningar	Pågående	Uppdraget redovisas under 2019.
✓ §48 2017-10-17 Dokumenthanteringsplan för Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden	Avslutad enligt plan	Kultur- och fritidsnämnden har upprättat en dokumenthanteringsplan. Ställningstaganden avseende gallring och bevarade görs löpande i enlighet med planen.

1.7.2 Inflytande och dialog

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Under 2016 tillgängliggöra ett publikt webbregister över kända föreningar och organisationer med syftet att medborgarna snabbt ska kunna hitta fritidsaktiviteter.	Avslutad enligt plan	Värmdö kommun deltar i Sveriges kommuner och landstings utvecklingsprojekt för att skapa ett gemensamt boknings- och bidragssystem, inklusive webbregister över kända föreningar. Utvecklingsarbetet fortgår under 2017 och 2018 och förväntas kunna driftsättas under 2019/2020. I avvaktan på ett gemensamt boknings- och bidragssystem har nuvarande system att uppdateras under 2017/2018. Som komplement har en webbtjänst (Jämföraren) etablerats som syftar att synliggöra föreningar och föreningsaktiviteter för medborgarna.
✓ Utreda möjligheten att gemensamt med idrotts och föreningslivet genomföra ett årligt återkommande lopp enligt "alla-kan" modellen.	Avslutad enligt plan	Förvaltningen har inventerat behov och möjligheter kring ytterligare ett lopp med motionsinslag. Flera lopp finns redan idag, bland annat Paradisloppet som har upplägg som gör det möjligt för i princip alla att delta.
✓ §41 17-09-12 Informera nämnden om konsthallens verksamheter	Avslutad enligt plan	Kultur- och fritidsnämnden informerades om konsthallens verksamheter vid sammanträde den

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
		13 oktober 2017. Övrig information ges inom ramen för ordinarie verksamhetsrapporter. Uppdraget är slutfört.

1.7.3 Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Utreda möjligheterna att arrangera "Livet är en fest" genom Fritidsforum under 2018.	Avslutad enligt plan	Utredning om möjligheterna att arrangera "Livet är en fest" redovisades för kultur- och fritidsnämnden under mars 2017. Uppdraget är slutfört.
▶ Presentera förslag på utformning och upplägg av historiska, industri- och kulturhistoriska samt naturpromenadslingor i kommunen så besökaren kan upptäcka kommunen och kommunens historia i olika aspekter och faser där det första steget i planering och genomförande tas i Gustavsberg.	Pågående	Promenad i Gustavsbergsområdet färdigställdes under våren 2017 under benämningen "Tre promenader i Gustavsberg". Arbete för att utveckla promenaderna genom en central startpunkt pågår. Under hösten 2017 initieras arbete med att utveckla promenadslingor med natur- och kulturinnehåll i Stavsås.
✓ Följa upp utfallet och resultatet av den uppsökande verksamheten inom Värmdö bibliotek innan juni 2017, kultur- och fritidsnämnden 2016-06-14, §47	Avslutad enligt plan	Utfall och resultat av den uppsökande verksamheten inom Värmdö bibliotek redovisades för kultur- och fritidsnämnden den 13 juni 2017. Uppdraget är slutfört.
✓ Införa Mer-öppet Djurö bibliotek, Kultur- och fritidsnämnden 2016-06-14, §51	Avslutad enligt plan	Mer-öppet har införts vid Djurö bibliotek. Uppdraget är slutfört.
✓ Utreda möjligheten att införa öppet wifi på samtliga bibliotek i Värmdö kommun	Avslutad enligt plan	En utredning om möjligheten att införa wifi på samtliga bibliotek har genomförts och redovisats för kultur- och fritidsnämnden den 5 december 2017. Uppdraget är slutfört.
▶ §40 17-09-12 Stimulera e-sportande bland unga	Pågående	Förvaltningen har hittills fokuserat på genomförande av e-sportläger. Övriga åtgärder ses över och redovisas i verksamhetsberättelse 2018.
▶ §61 17-12-05 Öppet wifi för besökare på bibliotek	Pågående	Införande av wifi pågår.

1.8 Nyckeltal med kommentar och analys

Nyckeltal och statistik	2015	2016	2017
KULTUR			
Kulturutbud för förskola och skola			
Scenkonstprogram - antal program	141	135	143
Scenkonstprogram - antal besökare	8 229	7 986	7 641
Skolbio - antal filmvisningar	33	34	34
Skolbio - antal besökare	5 300	5 300	5 500
Obligatorisk kulturskola för årskurs 1-3, antal elever	1 947	1 840	1 796
Familjeföreläsningar			
Antal föreläsningar	10	10	14
Antal besökare	594	701	1114
Kulturskola - frivillig undervisning			
Antal elever i frivillig ämnesundervisning	1699	1 795	1 684
andel pojkar	37%	33%	32%
varav Värmdö kulturskola	1 107	1 148	1 032
andel pojkar	46%	43%	42%
varav föreningsdriven kulturskola	592	647	652
andel pojkar	20%	17%	16%
Bibliotek			
Utlån totalt	217 968	206 333	203 439
varav utlån barn	65%	64%	64%
Utlån per invånare	5,3	5,0	4,7
Antal besök	185 934	178 431	167 952
Antal kulturprogram	280	327	326
Antal deltagare kulturprogram	2 296	2 907	2 926
Gustavsbergs Konsthall			
Antal besök	12 247	13 906	15 147
Antal barn och unga i workshops	235	355	531
Ungkulturhuset Gurraberg			
Antal besök	7 476	7 668	4 420
Studiecirkeltimmar			
	12 188	13 752	13 494
FRITID			
Föreningsstöd och medlemmar i ungdoms- och idrottsföreningar			
Totalt antal medlemmar	17 452	18 629	19 193
Antal bidragsberättigade medlemmar 7-20 år	8 711	9 004	8 916
varav flickor	44%	45%	47%
Utbetalt bidrag per medlem 7-20 år (kr)	368	387	392
Idrotts- och fritidsanläggningar			
Total nettokostnad anläggningar (tkr)	38 774	38 648	38 594
Total nettokostnad för anläggningar per invånare (kr)	946	940	892

Kommentar och analys

Kulturskola Barn och unga i den frivilliga kulturskolan väljer i mindre omfattning traditionella orkesterinstrument, vilket den kommunala kulturskolan märkt av i minskning av antal elever. De föreningsdrivna kulturskolorna erbjuder främst dans och teater där elevantalet är oförändrat.

Bibliotek Gustavsberg har under våren haft problem med den nya besöksräknaren varför siffran kan vara missvisande. Utlån totalt har gått ned på alla bibliotek samtidigt som fler låntagare gör omlån på hemsidan. Bibliotekens roll som mötesplats och arena för olika program och aktiviteter är fortsatt stark.

Gustavsbergs Konsthall Förutom lovaktiviteter för 57 barn har Konsthallen haft workshops för 531 elever på högstadiet och gymnasiet.

Ungkulturhuset Gurraberg Byte av personalgrupp har påverkat verksamhetens innehåll och även

antalet besökande unga som deltagit och besökt unglkulturhuset. Det finns ett ökat behov av att "bara vara" vilket ökar behovet av personal som kan arbeta med de grupper som inte deltar i någon aktivitet eller workshop.

Medlemmar i ungdoms- och idrottsföreningar Antalet bidragsberättigade unga 7-20 år har minskat med en procent. Andelen flickor har ökat något men några generella slutsatser kring detta kan inte dras. Flera föreningar såsom Värmdö Sjöscoutkår, GF Värmdö Skärgårdsgymnaster och Gustavsbergs IF Bandyklubb har tappat mellan 40-70 procent av sina medlemmar. Andra föreningar som Värmdö Allmänna Skridskoklubb, Skafts Ryttarförening och Gustavsbergs IF Fotbollsklubb har ökat sina unga medlemmar med 40-55 procent jämfört med föregående år. Säkra slutsatser om variationer är svåra att göra utan vidare analyser och viss fluktuation är naturlig.

1.9 Sammanställning av synpunkter

Medborgarnas åsikter, tips och klagomål registreras i kommunens synpunktshanteringssystem. De flesta lämnar en synpunkt digitalt direkt på kommunens webbplats. Den som lämnar en synpunkt har rätt att få återkoppling på sitt ärende inom tio dagar.

Under året lämnades tolv synpunkter inom kultur- och fritidsnämndens område. Ett förslag lämnades på utveckling av lekplatsen och annat roligt för barn vid Ingarö sportfält. Några klagomål lämnades, bland annat på telefontillgängligheten till kultur- och fritidsenheten och till biblioteket samt på problem med bokningssystemet och bristande återkoppling vid problem med bokningar. En synpunkt inkom på att vandringsleder är söndertrampade av hästar. Frågor har ställts angående Ekedalsspåret bland annat om cykelåkning och varför 100-åriga tallar fälls. Ett förslag lämnades på att ha Ingarö elljusspår tänt lite längre på kvällen, vilket har åtgärdats. Andra förslag omfattade grusning av ingång till hundlekplatsen på Ingarö samt uppförande av en ny konstgräsplan i Charlottedal/Gustavsbergs hamn.

1.10 Sammanställning av investeringar

Projektnamn	Projekt	Ack utfall	Varav utfall 2017	Budget 2017	Överskott (+) underskott (-) 2017	Förslag till överföring av investeringsmedel
Direktinvesteringar						
Konst och offentlig utsmyckning	40001		77	261	184	112
Gustavsbergsteatern	40001		40	100	60	60
Inventarier idrottsanläggningar	40002		315	500	185	0
Övriga investeringar fritidsanläggningar	40002		400	490	90	17
S:a direktinvesteringar			832	1 351	519	189

Projektnamn	Projekt	Ack utfall	Varav utfall 2017	Budget 2017	Överskott (+) underskott (-) 2017	Förslag till överföring av investeringsmedel
Pågående investeringar						
KULTUR						
Konstnärlig gestaltning centrala Gustavsberg	40001	0	0	1 862	1 862	0
Porlinsfabriken - inredning	50123	0	0	25 000	25 000	25 000
Kulturprojekt Gustavsbergs hamn	50129	37	37	0	-37	36
Permanent utomhusutställning foto	50130	105	105	0	-105	1 757
FRITID						
Grisslinge bryggor tillgänglighetsanpassning	50106	5	0	795	795	300
Spontanmötesplats Munkmora	50107	31	0	2 169	2 169	2 169
Mörtnäs bryggor jolleseglare	50108	514	505	591	86	86
Parkourbana Gustavsberg	50109	124	124	800	676	676
Upprustning Värmdövallen del 2:2	50124	0	0	479	479	479
Konstgräsplan Mörtnäs	50116	36	36	2 000	1 964	1 964
Sjösala pumphus	50118	0	0	550	550	550
Utegym Djurö/Stavsnäs	50119	23	23	500	477	477
Hundlekplats Munkmora	50120	0	0	100	100	72
Spontansand Ingarö sportfält	50121	0	0	500	500	500
Konstgräsplaner	50122	0	0	10 000	10 000	10 000
Ingarö föreningshus möbler	50051	62	62	0	-62	85
Ridstigar 2018	50053	0	0	0	0	289
S:a pågående investeringar		937	892	45 346	44 454	44 440
Avslutade investeringar						
Brandskydd Gustavsbergsteatern	50105	33	0	67	67	0
Möbler Gustavsbergsteatern	50115	66	66	0	-66	0
Djurö konstgräs/spontanya	50082	3 717	66	349	283	0
Ridstig Tjustvik (Kraftledningsstigen)	50054	1 397	1 274	1 883	609	0
Ridstig Sandön	50052	320	320	0	-320	0
Grisslinge bryggor	50103	1 200	327	300	-27	0
Beachvolley Grisslinge	50117	316	316	400	84	0
Ösby konstgräs	5010	7 188	5 569	5 882	313	0
Ösby konstgräs extrayta för mål samt dagvatten	50125	578	578	0	-578	0
Låssystem Ingarö föreningshus	50126	449	449	0	-449	0
Belysning Hemmestaspåret	50128	260	260	0	-260	0
S:a avslutade investeringar		15 524	9 225	8 881	-344	0
Total		16 461	10 949	55 578	44 629	44 629

Kommentar/analys per objekt

Investeringar verksamhet i egen regi

Resultatenheter äger rätt att investera men tilldelas i de flesta fall inte några specifika investeringsmedel i budgeten. Investeringar leder till ökade driftskostnader i form av avskrivningar och intern ränta. Det utgår ingen kompensation till verksamheten för kapitalkostnadernas förändringar över tiden. Det innebär att varje resultatenhet i sin planering (driftsbudget) måste ta hänsyn till förväntade förändrade kapitalkostnader.

Projektnamn	Projekt	Akkumulerat utfall	Varav utfall 2017	Budget 2017
Avslutade investeringar				
Meröppet Djurö bibliotek	50111	170	100	0
Utlåningsautomater bibliotek inköpta 2010	93981	1 134	-38	0
Total		1 304	62	0

Meröppet Djurö bibliotek Installation av ett tekniskt system för administration och högtalarinformation samt lås och larm. Meröppet färdigställdes och invigdes den 4 april.

Utlåningsautomater på alla fyra bibliotek inköpta 2010 Denna investering aktiverades först i år och från 2017 återstår 211 tkr i värde under anläggningens förväntade livslängd. Avskrivningar och räntor för denna del belastar Värmdö bibliotek. (Tidigare års avskrivningar/driftskostnader belastar finansiering bibliotek med 920 tkr.)

Investeringar kultur- och fritidsnämnden övriga

Direktinvesteringar

Konst och offentlig utsmyckning samt Gustavsbergsteatern Under året har två nya konstverk köpts in. Den ena består av fyra bilder på betong och tekniken har utvecklats av konstnären Mikael Göransson, Värmdö kommuns arbetsstipendiat 2016. Den andra består av en större keramisk skulptur av Lisa Andersson.

Gustavsbergsteatern har fått nya scentyger.

Inventarier sporthallar och gymnastiksalor samt övriga fritidsinvesteringar Det har bland annat köpts in fotbollsmål till Ösby konstgräsplan, möbler till Farstaborgs föreningshus och belysning har kommit upp både vid Ekedalsspåret och vid Fyrhusets bikepark. Värmdövallen har fått ny garageport och Ingarö idrottsplats ny styrning av planbelysningen.

Pågående investeringar

Porslinsfabriken - inredning Medel är avsatt för inredning av det nya upplevelse- och kulturhuset.

Kulturprojekt Gustavsbergs hamn Installation av två mindre konstverk i Gustavsbergs hamn sker sommaren 2018

Permanent utomhusutställning för fotokonst Den permanenta utomhusutställningen bildar ett nytt forum för konst med inriktning på samtida fotografi. Prototyper och research har gjorts för att skapa goda förutsättningar för att attrahera professionella fotografer att ställa ut och att skapa en dynamisk plats i Gustavsberg under 2018.

Grisslinge havsbad bryggor tillgänglighetsanpassning Brygganläggningen ersätts i två etapper. Del 2 avser en tillgänglighetsanpassning och blir aktuell först tillsammans med en servicebyggnad

med funktionella toaletter.

Spontanmötesplats Munkmora Investeringsmedel är avsatt i budget 2016 för en konstgräsyta i centrala Gustavsberg. Planering pågår för en anläggning i Munkmora. Eventuellt kommer platsen att behöva nyttjas för tillfälliga skollokaler då Ekedalsskolan renoveras och datum för byggstart är därför oklart.

Mörtnäs jolleseglare - bryggor Arbetet med brygganläggningen har dragit ut på tiden då planerna ändrats. Brygganläggningen kommer att vara klar senast april 2018.

Parkourbana Gustavsberg Projektering pågår och bygglov är beviljat. Anläggningen är planerad att stå klar till sommaren 2018 och ligga vid Musikens hus i Gustavsberg.

Upprustning Värmdövallens del 2:2 Fortsatt upprustning av Värmdövallens idrottsplats. Investeringen avsåg en transportväg till motionsspåret, men mer akut är att förbättra både trygghetsbelysningen vid idrottsplatsen samt belysningen av grusplanen. Medel föreslås därför användas till belysning medan transportvägen får avvakta.

Konstgräsplan Mörtnäs Den befintliga grusplanen i Mörtnäs uppgraderas till konstgräs. Den beräknas stå klar sommaren 2018.

Sjösala pumphus Pumphuset vid Sjösala idrottsplats är i behov av totalrenovering. Det är inte planerat tidsmässigt när denna anläggs.

Utegyt Djurö/Stavsnäs Medel är avsatt för ett utegym i Djurö/Stavsnäs-området och blir kommunens femte investering i utegym. Bygglov är beviljat och upphandling ska ske. Utegytmet beräknas stå klart våren 2018.

Hundlekplats Munkmora Hundlekplatsen står klar januari 2018.

Spontansand Ingarö sportfält En sandplan för handboll planeras. Det är inte klart tidsmässigt när denna anläggs, mer än att det sker under 2018.

Konstgräsplaner Kommunens satsning på konstgräsplaner och spontanytor fortsätter. Samtidigt är flera av kommunens nuvarande konstgräsplaner i stort behov av omläggning. Värmdövallens ena konstgräsplan samt konstgräset på Ingarö idrottsplats kommer närmast att bytas ut.

Ingarö föreningshus möbler Ingarö föreningshus färdigställdes med åtta omklädningsrum, kansli lokal för Ingarö IF, möteslokaler samt cafeteria. Kultur- och fritidsnämnden står för inredning av lokalen, vilken kommer att vara helt på plats i början på 2018.

Ridstigar Sedan 2012 planeras nya ridstigar i samverkan med Värmdö hästvägsförening. Årets överskott nyttjas 2018.

Avslutade investeringar

Brandskydd Gustavsbergsteatern Förstärkning av brandskyddet genom förbättrat utrymningssystem.

Möbler Gustavsbergsteatern Kristallfoajén i Gustavsbergsteatern har fått funktionell möblering med bord, bänkar och stolar.

Djurö konstgräs/spontanyta Spontanytan med konstgräs vid Djurö sporthall stod klar i september 2016. Vissa tillägsarbeten, såsom asfaltering, färdigställdes i början av år 2017.

Ridstigsprogram Under våren färdigställdes ridstigen vid Gottholma, Kraftledningsstigen, som kompletterar övriga ridstigar som uppförts i området de senaste åren. Ridstigen vid Sandö var klar vid årets slut.

Grisslinge bryggor Brygganläggningen ersätts i två etapper. Ersättning av det gamla bryggsystemet

stod klart 1 juni 2017.

Beachvolley Grisslinge Beachvolleybollplanen i Grisslinge färdigställdes i juni inför tävlingen Swedish Beach Tour.

Ösby konstgräs Konstgräsplanen togs i bruk den 1 juni.

Ösby konstgräs extrayta för mål samt dagvatten Ett tillkommande arbete med dagvattendränning påbörjas i oktober. Samtidigt uppfördes en konstgräsyta för uppställning av mål.

Låssystem Ingarö föreningshus Passagesystemet ingick inte i husbyggnationen utan installerades separat.

Belysning Hemmestaspåret Totalt 16 belysningsstolpar byttes och fick ny armatur.

2 Finansiering kulturverksamhet

2.1 Ekonomiskt resultat

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-520	-436	84	119	-436	-640
VERKSAMHETENS KOSTNADER	47 620	46 842	-778	102	47 762	42 461
NETTORESULTAT	47 100	46 406	-694	101	47 326	41 822

Finansiering av kulturverksamheter rymmer nämndens medel för allmänskultur, bibliotek, kulturskola, upplevelse- och kulturhus, museum, konsthall och ungdokumenthus.

2.2 Ekonomisk analys

Årets avvikelse mot budget

Orsak (-er) till utfallets avvikelse mot budget	Belopp (tkr)
Allmänskultur: Ingen inköpt konst av ringa värde, +117 tkr. Teatern, +87 tkr. Övrigt, -40 tkr.	164
Bibliotek: Aktivering av tidigare investering i bibliotekens utlåningsautomater, -924 tkr. Överskott för ö-bibliotek på skärgårdsskolor, +83 tkr.	-841
Kulturskola: Den obligatoriska kulturskoleverksamheten har fått ersättning för schemalägningskostnader.	-17
Totalt	-694

Enhetbelopp i tkr	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat i %	Prognos i BUP 3	Fg bokslut
Allmänkultur	5 662	5 826	164	97%	5 826	5 806
Finansiering bibliotek	13 726	12 885	-841	107%	13 805	12 722
Finansiering kulturskola	12 718	12 701	-17	100%	12 701	12 308
Finansiering upplevelse- och kulturhus	5 151	5 151	0	100%	5 151	1 225
Finansiering museum	3 111	3 111	0	100%	3 111	3 158
Finansiering konsthall	2 675	2 675	0	100%	2 675	2 649
Finansiering ungdokumentation	4 057	4 057	0	100%	4 057	3 954
Finansiering kulturverksamheter	47 100	46 406	-694	101%	47 326	41 822

Allmänkultur Under 2017 har någon konst av mindre värde inte köpts in då behovet saknats. Samtidigt har gallring av konstförrådet skett och ett urval av tavlorna har sålts. Därmed redovisas ett överskott för inköp av konst. Även driften av Gustavsbergsteatern redovisar ett överskott, då vaktmästare endast varit på plats vid de tillfällen det varit verksamhet i teatern.

Bibliotek Bibliotekens utlåningsautomater som införskaffades år 2010 blev aktiverade som investering först 2017, vilket innebär att tidigare års avskrivningar belastar årets resultat. Värmdö bibliotek tar resterande kostnader för avskrivningar och ränta från 2017 och framåt.

Under året har nämnden inte haft något avtal med Skärgårdsskolan angående ö-biblioteken på Svartsö, Möja och Runmarö och därmed varken betalat ut driftsbidrag eller köpt in böcker till dessa tre. Övriga ö-bibliotek har drivits som tidigare.

Kulturskola Värmdö kulturskola har fått ersättning för kostnader avseende schemaläggning av den obligatoriska undervisningen för skolår 1-3.

2.3 Viktiga händelser 2017

Allmän kulturverksamhet

Under hösten tog kultur- och fritidsavdelningen fram första delen av rapporten Strategisk analys av kulturscener, vilken är en inventering och kartläggning av befintliga kulturscener där medborgare kan utöva kultur och/eller ta del av kultur i Värmdö kommun. Del två färdigställs under våren 2018 och består av en analys av en verksamheternas behov och hur kulturscener påverkas av befolkningsprognoser fram till 2026.

Kommunikation och marknadsföring:

- Kommunantikvarien i Värmdö startar upp ett Instagram-konto med utblickar och detaljer kring Värmdös kulturbebyggelse.
- 14 av kommunens bidrag och stipendier publicerades som digitala e-tjänster på webben.
- Kultur och fritidsenheten startade upp ett nyhetsbrev riktat till olika intressenter inom kulturområdet.
- Foldern Ha kul@Värmdö skickades hem till alla hushåll med barn 6-16 år. Foldern översattes även till arabiska och delades ut vid olika integrationssamarbeten.
- Värmdö kommuns Sommarlovsaktiviteter publicerades i en katalog på webben.

Konst i det offentliga rummet: Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för konstinköp och de konstnärliga utsmyckningar som finansieras av kommunen. Kommunen beslutade 2006 om enprocentsregeln som innebär att i om-, till- och nybyggnation skall en procent av byggkostnaderna

avsättas för konstnärlig gestaltning. Kultur- och fritidsavdelningen arbetar därmed, tillsammans med andra avdelningar, att skapa attraktiva och levande miljöer i Värmdö kommun.

Under 2017 har kulturenheten deltagit i framtagande av offentlig konst i Fajansparken där Rikard Fåhraeus och Ylva Franzèn tilldelades uppdragen. I båda konstverken tar konstnärerna avstamp från kulturarvet i Gustavsberg. I det ena verket används gamla rör från fabriken som bildar ett träd i fullskala. Det andra verket består av en stor ”vagn” med taktila avgjutningar som för tankarna till föremål som tillverkats i fabriken.

Den permanenta utomhusutställningen bildar ett nytt forum för konst med inriktning på samtida fotografi. Prototyper och research har gjorts för att skapa goda förutsättningar för att attrahera professionella fotografer att ställa ut och att skapa en dynamisk plats i Gustavsberg under 2018.

”Flytta stolen efter solen” var ett kulturprojekt i Kyrkparken och där ungdomar från Ung i Värmdö placerade 30 stolar och 6 bord för att fritt kunna användas av medborgarna under sommaren. Möblerna var målade av ungdomarna utifrån temat ”Min historia”.

Under hösten bjöd kultur- och fritidsenheten deltagare från Föreningen Storstockholms Kultur- och Fritidschefers nätverk för att diskutera hur man i kommuner synliggör den offentliga konsten och för att diskutera en eventuell samverkan i regionen. Stockholms läns museum har därefter utvecklat en app där kommuner i länet kan lägga ut konstverk som ett sätt att synliggöra länets offentliga konst.

Utställningar: I Gula Galleriet, belägen i Gula byggnaden, pågick fyra olika projekt under 2017. De första var ”De osynliga brösten” med fotografier av fotografen, journalisten och barnmorskan Elisabeth Ubbe och sommarutställningen Återblick, en fotoutställning om Gustavsbergs Porslinsfabrik för 100 år sedan. På sensommaren byggde Tillitsverket om lokalerna till sago-, teater- och skapande rum och på gräsmattan utanför pågick en bygglek i trä. 600 förskolebarn och många familjer deltog.

På hösten visade Monica Larsson arbetet med bänkar från Kvarnbergsskolan samt film och fotografier från projektet ”Samtal på Transsibiriska” som hon fick kommunens arbetsstipendium för 2015. Projektet handlade om hur det är att leva med Aspergers syndrom.

Några av de program/aktiviteter som genomförts:

- En heldags bussrundtur för nyanlända i syfte att presentera våra kulturella mötesplatser. Turen gick till Gustavsbergs bibliotek, Gustavsbergs konsthall och Gustavsbergsteatern där de fick möta personal, guidas i den aktuella utställningen och se film. Dagen avslutades med en gemensam måltid och aktiviteter på Siggesta Gård.
- Kultur för äldre - Dansprojektet Lonely Riders genomfördes med två pedagoger ur dansgruppen Avart. Slottsovalen och Gustavsgården deltog med ca 10-15 äldre, 10 gånger per boende.
- Kommunens barn och unga i för- och grundskola erbjuds ett brett utbud av kulturprogram och skolbio. Även lärarhandledning för personal erbjuds för att fördjupa kunskapen om hur förskola och skola själva kan arbeta vidare. Ett fullsatt seminarium hölls för kulturombuden på kommunens förskolor på tema "Rörelse ur olika aspekter – med fokus på förskolans verksamheter", i samarbete med Stockholms Musikpedagogiska Institut, SMI och pedagogen Maria Nordlöw.
- Sommarvandringarna blev kostnadsfria och lockade 700 besökare.
- Festivalen Vi på Värmdö 5-6 juni producerades i samverkan med kommunikationsenheten och Ung i Värmdö.

3 Finansiering fritidsverksamhet

3.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-4 353	-3 761	592	116	-3 761	-4 356
VERKSAMHETENS KOSTNADER	59 489	62 002	2 513	96	60 202	59 513
NETTORESULTAT	55 136	58 241	3 105	95	56 441	55 157

Finansiering av fritidsverksamheter rymmer nämndens medel för allmän fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar samt finansiering av ungas mötesplatser/fritidsgårdsverksamhet.

3.2 Ekonomisk analys

Årets avvikelse mot budget

Orsak (-er) till utfallets avvikelse mot budget	Belopp (tkr)
Allmän fritidsverksamhet: - Det digitala systemet för bidragsansökan implementerats först våren 2018, +148 tkr. - Föreningsutveckling och större projekt startar 2018, +100 tkr. - Färre ansökningar Snabb Slant, +80 tkr.	328
Idrotts- och fritidsanläggningar ger överskott för: - kapitalkostnader, +760 tkr - utveckling/projektering fritidsanläggningar, +480 tkr - budgeterad hyra Ingarö föreningshus, +300 tkr - avslutad driftsamverkan med GKV AB för Ösby sporthall, +390 tkr - avtal skötsel spår och leder, +150 tkr - dragning skidspår, +100 tkr - egen skötsel av anläggningar, +440 tkr - intäkter för uthyrning av idrottslokaler, +170	2 807
Ungas mötesplatser/fritidsgårdsverksamhet: Fiberindragning till Fyrhuset	-30
Totalt	3 105

Enhet, belopp i tkr	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat i %	Prognos i BUP 3	Fg bokslut
Allmän fritidsverksamhet	6 892	7 220	328	95%	7 220	6 901
Idrotts- och fritidsanläggningar	38 594	41 401	2 807	93%	39 601	38 648
Ungas mötesplatser - fritidsgårdsverksamhet	9 650	9 620	-30	100%	9 620	9 608
Finansiering fritidsverksamheter	55 136	58 241	3 105	95%	56 441	55 157

Allmän fritidsverksamhet Överskottet kommer sig av att det digitala systemet för bidragsansökan ännu inte implementerats. Föreningsutveckling och projekt drar igång 2018. Snabb Slant har ansökts för 16 projekt under året och det fanns utrymme för fler.

Idrotts- och fritidsanläggningar

- Det är ett överskott för kapitalkostnader samt för utveckling och projektering av nya anläggningar. Anledningen är att flera större investeringar färdigställs senare än planerat.

- Någon hyra har inte betalats för Ingarö föreningshus under 2017, men budget var avsatt för sista kvartalet.
- Avtalet om driftsamverkan med GKV AB för skötsel av Ösby sporthall avslutades efter första halvåret samtidigt som budgetmedel var avsatt för hela året.
- Förberedelser för kommunens övertagande av driften av idrottsanläggningar vid årsskiftet har inneburit att den egna skötseln av anläggningar och spår och leder inte har hunnits med i den omfattning som var planerat.
- Kostnaden för dragning av skidspår har varit lägre till följd av den snöfattiga vintern 2016/2017.
- I år, liksom förra året, var intäkterna högre för lokaluthyrningen av idrottsanläggningar till följd av fler bokade timmar.

Ungas mötesplatser/fritidsgårdsverksamhet Mötesplatsen Fyrhuset i Stavsnäs har fått fiber indragen, vilket inte var budgeterat för.

3.3 Viktiga händelser 2017

Allmän fritidsverksamhet Här ingår olika föreningsbidrag till olika ungdoms- och idrottsföreningar, särskilda satsningar, kommunikation samt lokalboknings- och bidragssystem.

Kommunikation och marknadsföring:

- Den nya appen "Naturkartan" har lanserats och är en digitala naturguide. Här kan medborgare och besökare hitta friluftsområden, naturreservat, badplatser, grillplatser och mycket mer. Kartan gör det möjligt att på ett enkelt sätt hitta relevant information om kommunens natur och möjlighet till friluftsliv.
- Kultur och fritidsenheten startade upp ett nyhetsbrev riktat till idrotts- och ungdomsföreningar.
- Katologen "Kultur- och fritidstips – aktiviteter för dig som behöver extra stöd" är fylld av kultur- och fritidsaktiviteter som finns i närområdet och vänder sig speciellt till de som behöver extra stöd. Värmdö kommun har tagit fram katalogen tillsammans med Haninge, Nacka, Nynäshamn och Tyresö kommuner.
- "Hälsans stig" har fått en upprustning med ny skyltning och finns som ny digital karta samt som folder.

Några av de bidrag som utbetalats:

- Projektet "Futsal" är öppen kostnadsfri fotbollsträning på fredagar och ska skapa möjligheter till integration då det ska vara lätt att delta oavsett kön, etnicitet eller om man idrottat tidigare.
- Simskola för nyanlända och icke simkunniga vuxna har genomförts av Lillsveds IF tillsammans med Lillsveds folkhögskola, Röda korset och vuxenutbildningen i Värmdö kommun. Projektet innefattar 30 deltagare och finansieras av kultur- och fritidsnämnden.
- Playpeople arrangerar lägerhelger med improvisationsteater, akrobatik, tillitsövningar, sång och dans för unga i åldrarna 15-19 år. Genom aktiviteterna vidrörs kärnfrågorna förtroende, utanförskap och medmännisklighet. Deltagarna består av ungdomar boende på Äppelbo, familjehemsplacerade unga samt andra nyanlända som bor med sin familj.
- Lovbidrag för Sports Heart Camp på Ingarö, dagläger på Sjösalavallen, läger på Lillsved och fiskelov med Sportfiskarna. Fler sommaraktiviteter har finansierats genom bidrag från myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF.
- För barn och unga med funktionsnedsättning har samverkansprojektet "Koll på boll" samt ridningen på Värmdö Ridklubb fått fortsatt stöd.

Idrotts- och fritidsanläggningar

- Nämnden har beslutat om att drift och skötsel av kommunägda idrottsanläggningar övergår i kommunal regi från januari 2018.
- Nämnden har tagit del av "Analys av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar". Analysen mynnade ut i en anläggningsplan 2017-2030 för stöd vid långsiktig planering där behovet av idrottsanläggningar är en naturlig del av utvecklingen av Värmdö.
- En konstgräsplan vid Ösby har anlagts i enlighet med kultur- och fritidsnämndens beslut och ska användas för bredd- och ungdomsidrott i föreningsregi, spontanidrott samt vara tillgänglig för skolans idrottsundervisning. Planen var spelklar innan sommaren 2017.
- Beachvolleyplanen vid Grisslinge havsbad har uppgraderats till internationell standard och hyste en deltävling i "Swedish Beach Tour".
- Föreningshuset vid Farstaborg har fått ny inredning och flera av möblerna till Ingarö föreningshus har kommit på plats.
- Inom spår och leder har ridstigen vid Tjustvik och på Sandö färdigställts. Nya vindskydd och toaletter finns vid Bosses backe i Hemmesta och på Ingarö sportfält.

Ungas mötesplatser/fritidsgårdsverksamhet Upplevelsen av otrygghet har ökat på alla kommunens mötesplatser för unga, och tar sig flera uttryck bland ungdomarna – ökad droganvändning som kryper längre ned i åldrarna, kriminalitet och tystnad under hot. Detta påverkar besökargruppernas vilja att komma till mötesplatserna och även personalens möjligheter att skapa främjande aktiviteter då de måste hantera problemrelaterade situationer. Under 2017 har både polisanmälningar och orosanmälningar till socialtjänsten ökat.

4 Kultur- och fritidsverksamhet egen regi

4.1 Ekonomiskt resultat

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-53 335	-52 226	1 109	102	-52 006	-49 166
VERKSAMHETENS KOSTNADER	49 319	52 226	2 907	94	48 206	49 164
NETTORESULTAT	-4 016	0	4 016		-3 800	-1

Porslinsfabriken Upplevelse- och kulturhuset är tänkt att bli en mötesplats för flera generationer och inrymma flera av nämndens kulturverksamheter. Hösten 2016 upptäcktes deformationer i takkonstruktionen på den före detta hushållsporslinsfabriken. Ombyggnaden stoppades och nu pågår arbetet för en alternativ lösning som ligger inom beslutad investeringsbudget.

Värmdö bibliotek bedriver biblioteksverksamhet på huvudbiblioteket i Gustavsberg och vid tre filialbibliotek i Brunn, Hemmesta och på Djurö.

Värmdö kulturskola omfattar både obligatorisk och frivillig kulturskoleverksamhet. Den obligatoriska undervisningen når alla barn i både kommunal och fristående grundskola årskurs 1-3 med dans, drama och rytmik ett år vardera. Den frivilliga undervisningen utanför skoltid riktar sig i huvudsak till barn och unga från årskurs 1 tom gymnasieåldern.

Gustavsbergs Porslinsmuseum har samlingar från Gustavsbergs Porslinsfabriks 170-åriga

verksamhet - såväl unikt konstgods som bruksporslin, alltifrån starten 1827 till 1993, då den stora hushållsporslinsfabriken lades ned. Samlingarna förvaltas av Nationalmuseum. Under sommaren har museet drivits av Nationalmuseum, för att därefter varit stängt. Förhandlingar med Nationalmuseum pågår för ett övertagande av driften.

Gustavsbergs Konsthall öppnade 2007 som Sveriges enda konsthall för samtida konsthantverk. Verksamheten har under sina första år drivits i privat regi och senare i föreningsform med kommunalt, regionalt och statligt stöd. Från 2015 övertogs huvudmannskapet av Värmdö kommun. Gustavsbergs konsthall är belägen i Gula Byggnaden i Gustavsbergs Hamn.

Ung i Värmdö/Ungkulturhuset Gurraberg är en öppen kulturverksamhet för ungas egna estetiska och kulturella uttryck, egna aktiviteter, kulturprojekt och evenemang. Verksamheten ska under fria former underlätta och ge utrymme till ungas möten, aktiviteter och kulturella och estetiska uttryck. Verksamheten är frivillig och öppen. Verksamhet ska ha sin grund i ungas intressen, behov och drivkrafter. Den stimulerar, tillvaratar och främjar ungas medskapande och kreativitet inom kulturområdet.

Ung i Värmdö/fritidsgårdsverksamheten bedrivs på mötesplatserna Träffpunkt 222:an i Gustavsberg, Brunnen på Ingarö och Tomtebo i Hemmesta. Fritidsgårdsenheten bedriver även LSS-verksamhet enligt Socialtjänstlagen §9:7. Målgruppen är ungdomar i tonåren.

4.2 Ekonomisk analys

Årets avvikelser mot budget

Orsak (-er) till utfallets avvikelse mot budget	Belopp (tkr)
Porslinsfabriken: Öppnandet har skjutits framåt, vilket medfört ett överskott för inredningsarkitekter och upphandling mm.	3 889
Värmdö bibliotek: Nyttjar tidigare års överskott för bland annat ett mobilt utlåningssystem. Kostnaderna för bevakning, -30 tkr, kapitalkostnader, -40 tkr, samt kompetensutveckling, -40 tkr, har varit högre än planerat.	-110
Värmdö kulturskola: Lägre intäkter för elevavgifter då elevantalet minskat, -330 tkr. Extraordinära personalkostnader, -70 tkr. Nytt digitalt elevsystem, -50 tkr.	-473
Gustavsbergs Porslinsmuseum: Överskott i samband med att Nationalmuseum drivit verksamheten under sommaren och att museet varit stängt därefter.	1 033
Gustavsbergs Konsthall: Bok i samband med 10-årsjubileum, -100 tkr. Residens-ateljé, -30 tkr. Omstrukturerad utställningsproduktion, -50 tkr. Ökad försäljning, +40 tkr	-139
Ung i Värmdö/Ungkulturhuset Gurraberg: Tidigare års överskott har använts till inköp av datorer och dataprogram.	-31
Ung i Värmdö/fritidsgårdsverksamheten: Oplanerat underskott till följd av krav på ökad bemanning under årets sista månader då det varit oroligt bland ungdomsgrupper, -100 tkr. Nyttjat tidigare års överskott för bland annat e-sportläger under hösten, -50 tkr.	-153
Totalt	4 016

Porslinsfabriken Överskottet beror på avbrott i upphandlingen av inredning och köpta tjänster för inredningsarkitekter och upphandlingskonsulter. Årets faktiska kostnader avser kommunikationsplattform, design av framtida kommunikation, omvärldsanalys och omvärldsbevakning.

Värmdö bibliotek Verksamheten uppvisar ett underskott trots målet att ha en budget i balans och trots att budgeten noga har följts upp. I samband med Meröppet på Djurö bibliotek hade verksamheten bevakning under en kortare period. Det var oroligt på Gustavsbergs bibliotek vilket krävde extra bevakning även där under en period. Detta medförde en ökad kostnad.

Verksamheten har haft ökade kapitalkostnader pga utlåningsautomater som investerades 2010, men som aktiverades med kapitalkostnader först 2017. En allmän besparing på vikarier och inköp har gällt för att möta den ökade kostnaden avseende tidigare inköpta utlåningsautomater. Verksamheten räknade med att erhålla ett bidrag för kompetensutveckling. Bidraget blev indraget samtidigt som

utbildningen genomfördes.

Tidigare års överskott har till största del använts till ett mobilt utlåningssystem.

Värmdö kulturskola Det minskade elevantalet inom den frivilliga undervisningen gav ett underskott på 330 tkr i lägre elevintäkter. Även ersättningen för de terminslånga ämneskurserna har minskat. Samtidigt har ersättningen för de kostnadsfria öppna klasserna på boendet för ensamkommande och fritidsgårdar ökat.

De extraordinära personalkostnaderna för 2017 försvinner vid årsskiftet. Implementeringen av det nya administrativa och pedagogiska elevsystemet ger ett underskott, men genom förenklad on-line-ansökan sker snabbare tillsättning av lediga platser och därmed ökade intäkter för elevavgifter under 2018.

Gustavsbergs Porslinsmuseum Under årets första månader drevs museet i kommunal regi. Därefter har kommunens kostnader begränsats till hyra och tillfälliga verksamhetskostnader.

Gustavsbergs Konsthall Boken som producerats i samband med konsthallens 10-års jubileum finansierades dels genom tidigare års överskott, dels genom ett beviljat bidrag från Estrid Ericsons Stiftelse.

Konsthallen har fått ett utökat uppdrag: Att bedriva ett Artist-in Residence program i form av en projekt-ateljé i G-studion och har haft kostnader i samband med det.

Personalen har fått utökat ansvar i utställningsproduktionerna, vilket varit utvecklande för verksamheten och arbetsmiljön. Kostnader för utställningsproduktion har inte minskat i motsvarande grad.

Försäljningen i konsthallens butik och showroom har varit högre än förväntat.

Tidigare års överskott används för att täcka 2017 års underskott.

Ung i Värmdö/Ungkulturhuset Gurraberg Årets underskott beror på att datorer och program för musikproduktion har köpts in, vilket finansieras av tidigare års överskott.

Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten Oroligheter i ungdomsgrupper under november och december har krävt stärkt bemanning och ett ökat behov av timvikarier. Förutom ökade personalkostnader har även kostnaden för inköp av arbetskläder till nya medarbetare ökat.

4.3 Utvärdering av vidtagna effektiviseringsåtgärder

Åtgärder för att nå budget i balans

Planerade åtgärder	Beräknad effekt totalt (tkr)	Varav planerad effekt 2017 (tkr)	Utfall effekt 2017 (tkr)	Slutdatum för åtgärden	Kommentar
Värmdö kulturskola: Ta in fler elever okt-dec, 140 tkr. Restriktiva med vikariekostnader, 20 tkr. Implementering av nytt digitalt elevsystem med effekt 2018.	225	160	0	dec 2017	Endast marginell ökning av elever under årets sista månader. Nytt digitalt system förbättrar tillsättning av lediga kursplatser, med effekt 2018 på ca 200 tkr.
Totalsumma:	225	160	0		

Värmdö kulturskola Trots åtgärder under hösten för att nå fler nya elever har effekten uteblivit. Vikariekostnaden har inte minskat under sista kvartalet som planerat.

4.4 Viktiga händelser 2017

Porslinsfabriken Under vår och sommar 2017 har vision, kommunikationsplattform,

organisationsplan samt verksamhetsidé arbetats fram för det blivande kultur- och upplevelsehuset. De har tagits fram i samarbete mellan de verksamheten som ska finnas i huset, samt med medverkan i workshops, möten och intervjuer med lokala näringsidkare, medarbetare från andra delar av kommunens organisation, ideella intressenter, barn- och ungdomsgrupper, representanter för äldregrupper och för konsthantverkare i närområdet.

I syfte att skapa rätt mix av aktörer i huset, för att utföra uppdraget att vara en attraktiv levande och myllrande plats, genomfördes en konkurrent- och omvärldsanalys.

Under året har verksamhetsplanering för inflyttning i Porslinsfabriken avvecklats på grund av förseningar i färdigställandet av byggnaden.

Värmdö bibliotek 2017 har varit ett händelserikt år och verksamheten har samverkat med lokalsamhälle och hittat nya former för samarbeten. Ösbydalens förskola har fått hjälp att starta ett bibliotek, Gustavsbergs bibliotek har startat Förskolemorgon två dagar i veckan, Djurö bibliotek har språkcafé i samarbete med Röda korset och Ingarö bibliotek deltog i Pilhamnsfestivalen. Hemmesta bibliotek startade ett minibibliotek i Värmdö idrottshall. Språkoteket och Skoldatateket flyttade till Hemmesta bibliotek.

Under året har biblioteken haft många programpunkter för att belysa teman som Tillit, Bildning 500 år samt Finland 100 år. Totalt anordnades 326 arrangemang med 2926 deltagare. Arrangemangen har handlat om kvinnohistoria, om genusmedvetet bildspråk, om frågor som rör flyktingsituationen i Sverige och världen, Värmdöhistoria, om Svenska samtida konstnärer mm. Biblioteket har erbjudit digitalt stöd, haft språkcaféer samt advokatjourer. Finlands självständighet firades genom två starka författarbesök och Sofi Oksanen och Kjell Westö drog en stor publik. Årets sista poddavsnitt var inspelningen från Sofi Oksanens tvåspråkiga besök.

Bibliotekets podd är ett utvecklingsområde när det gäller uppdraget digital agenda. Under året har podden haft cirka 450 lyssningar.

I april blev Djurö bibliotek ett Meröppet bibliotek och har nu öppet mellan 7-21 alla dagar i veckan. Närmare 700 personer är Meröppet-låntagare och biblioteket används som mötesplats av olika grupper.

Biblioteket fick stöd, som utbetalades 2016, från Statens kulturråd till två projekt Bokcirkla mer på Värmdö bibliotek och Rätt och lätt på Värmdö bibliotek som är ett mångspråksprojekt.

Verksamheten har projektanställt biblioteksvårdare, sk extraanställning genom Arbetsförmedlingen. Biblioteksvårdarna hjälper nyanlända i biblioteket med olika samhällsfunktioner.

Verksamheten åker regelbundet ut till förskolor som har långt till närmsta bibliotek med bokdepositioner. Tjänsten Boken kommer och besök på dagverksamhet för äldre räknas också som uppsökande verksamhet. En söndag i maj bjöd biblioteket in till en veteranmoppeträff. Cirka 250 deltagare möttes och ett 80-tal mopeder visades upp utanför Runda huset. Biblioteket medverkade på ungdomsfestivalen Vi på Värmdö och Gustavsbergsdagen samt Pilhamnsfestivalen på Ingarö. De olika formerna för uppsökande har tillgänglighet i fokus och verksamheten fortsätter att utveckla den på olika sätt.

Biblioteket har ett nära samarbete med förskola och skola. Mellan bibliotek och grundskolan finns ett samarbetsavtal. Folkbiblioteket erbjuder bokprat för årskurs tre, fem och åtta, 6-årsvisningar och biblioteksbesök. I år fick 62 grupper med 1 128 deltagare bokprat och 6-årsvisningar.

I januari 2016 startade biblioteket ett Nyhetsbrev som ges ut en gång per månad och har nu 1900 prenumeranter. Genom den här kanalen når biblioteket fler och kan marknadsföra program och verksamheten.

Värmdö kulturskola Värmdö kommun har anslutit sig till Funkisfestivalen. Lokal uttagning sker i januari 2018.

Värmdö kulturskola beviljades ett statligt bidrag på 950 tkr 2017 (800 tkr 2016) för att nå nya målgrupper. En av de satsningar som gjorts under året är att nå nyanlända ungdomar. Detta har skett via samarbete med gymnasieskolan G2 samt genom startandet av en musikteatergrupp. Vidare har Värmdö kulturskola öppnat fler platser för ungdomar med funktionsvariationer och startat en kör för nämnd målgrupp. Satsningarna tillsammans med Funkisfestivalen ger en ökad möjlighet för en aktiv fritid för målgruppen. Värmdö kulturskola har genom att förlägga öppen verksamhet till fritidsgårdarna skapat möjlighet för ungdomar som inte tidigare nåtts av kulturverksamhet att delta. Ämnet Stop Motion (film) har för statliga medel prövats under läsåret 2017 för att 2018 implementerats i ordinarie kursutbud. Sammantaget har de statliga medlen lett till att 220 ungdomar nåtts med kulturverksamhet.

Värmdö kulturskola når varje vecka 1800 lågstadieelever med dans, drama och rytmik, ett år för vardera ämne.

Värmdö kulturskola har under 2017 arrangerat 3-kampen, en kunskapstävling i musik för åk 3, arrangerat ett antal sommarläger där sammantaget 130 elever har nåtts samt hållit två Öppna Hus.

Sammantaget har ca 50 konserter, föreställningar och vernissager arrangerats där julkonserten och festivalen Vi på Värmdö varit de som nått det största publikantalet.

Gustavsbergs Porslinsmuseum Porslinsmuseet har varit stängt under delar av 2017 till följd av pågående förhandlingar med Nationalmuseum om att överta museets verksamhet och samlingar. I regi av Nationalmuseum genomfördes under sommaren 2017 en framgångsrik Wilhelm Kåge-utställning. Under hösten har förhandlingarna med Nationalmuseum fortgått samt förberedelser för ett eventuellt övertagande genomförts

Gustavsbergs Konsthall Utställningar och publika arrangemang: Under 2017 har konsthallen producerat och visat fyra utställningar: "Performing Craft", "Gustavsbergs Konsthall Revisited", "Att ta Strid" och "Welcome Back". Sommarens utställning "Gustavsbergs Konsthall Revisited" var ett led i att fira konsthallens 10-års jubileum, där ett andra led var boken med samma namn. Höstens utställning "Welcome Back" av Katja Pettersson har uppmärksammats mycket i media och lockat en stor publik, vilket har bidragit till ökade besökssiffror. Övriga publika arrangemang som genomförts under 2017 har varit ett halvdags-seminarium kopplat till "Performing Craft", en temadag med performance och konstnärs-samtal, en "stickjunta" och ett offentligt samtal mellan forskaren och utställaren Frida Hållander och författaren Ulla Wikander. Frida Hållanders utställning genomfördes i samarbete med Konstfack.

Pedagogisk verksamhet: Konsthallen har haft ett samarbete med Arbetsmarknad och Integration och en SFI- klass som kommit till konsthallens Formstudio två eftermiddagar i veckan från maj till november 2017. Samarbetet har byggt på idén om hantverk och praktiskt görande som en väg att lära språk. Projektet är en vidareutveckling av konsthallens program "Göra Språk" och avslutades med en utställning i Formstudion. Under höstens utställning "Welcome Back" har alla åk 7 elever i kommunen besökt konsthallen för visning och workshop. Utställningens tematik kring miljö- och klimatfrågor resulterade bl.a. i elevernas egna utställning "Future Flashback" som visades i Formstudion. Andra pedagogiska projekt som genomförts har varit Konstäventyr under Vi på Värmdö-festivalen, påsklovs-pyssel för barn och unga och två sommarlovworkshopar under namnet "Framtidslabbet".

Övrigt: Konsthallen har under året fått ett utökat uppdrag; att bedriva AiR Gustavsberg i form av en projektateljé i Chamottehuset. Vår första gäst har varit höstens utställare, formgivaren Katja

Pettersson.

Ung i Värmdö /Ungkulturhuset Gurraberg har arrangerat kurser i keramik, funkis keramikkurs, streetdance, affixed (designa accessoarer), projekt girlfriends, dekormålning, cirkus, låtskrivarkurs, streetdance, e-sport för tjejer och evenemangen Öppen scen, Affixed mingel/presentation, husmingel, jazzfestival och konstutställning.

Gurrabergs personal har under året märkt av att det finns ett ökat behov av att "bara vara" i ungdomsgruppen vilket ökar behovet av ledare som kan arbeta med de som inte deltar i någon aktivitet eller workshop. Nuvarande bemanning täcker inte behovet av både öppen verksamhet och att skapa verksamhet och aktiviteter.

Under hösten har klimatet hårdnat i ungdomsgrupperna vilket tar sig olika uttryck som förekomst av droger, grovt kränkande språk/tilltal, hot om våld-situationer och förstörelse. Det påverkar tryggheten i lokalen och känslan bland ungdomar och personal.

Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten Enhetens övergripande mål är:

1. Attraktivitet i verksamheten/mötesplatserna
2. Öppettider och tillgänglighet
3. Inflytande och medskapande
4. Trygghet och bemötande

Under 2017 har mötesplatserna fokuserat på mål 3 och 4. Detta genom att bli öka ungas möjlighet att ta ansvar för mötesplatsen vad gäller innehåll/aktiviteter och bemanning.

Mål 3. På 222an har förening Grabbarna på G haft öppet tillsammans med en ledare och fritidsgården Brunnen har under hösten arbetat med konceptet Unga leder unga. Föreningen Coolgirls hade ansvar för caféet en kväll per vecka samt innehåll på tjejkvällar.

Mål 4. Under hösten 2016 återgav ledare att klimatet på och utanför mötesplatserna hårdnat, att rasistiska och sexistiska åsikter och yttranden blivit mer legitima och uttrycken blivit alltmer extrema. Ung i Värmdö vill motverka detta och har därför valt att aktivt arbeta med att medvetandegöra processer som befäster dessa strukturer, som omedvetet reproduceras i interaktioner och situationer beroende på vad som är lagrat och befäst i våra kroppar. Ett arbete vi kallar Strukturer mot strukturer och startade i februari 2017. Sedan dess har klimatet hårdnat ytterligare och bemanningen har därför ökat på mötesplatserna för att kunna möta behovet och säkerställa en god trygghetsnivå.

Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten deltog med personal och ungdomar på resan till Krakow där ungdomar har fått i uppdrag att "Pay it forward" - "Min historia".

Arbetet med Livet är en festival 2018 har dragit igång med fokus på att alla ska känna sig välkomna, oavsett vilka erfarenheter eller egenskaper en kommer med. Festivalen vänder sig till ungdomar från fritidsgårdar som är medlemmar i Fritidsforum.

Med hjälp av medel från MUCF har det varit verksamhet vid Grisslinge havsbad under hela sommarlovet. Integrationsprojekt/ öppen hall - "Fredagsfotboll" fortsätter att vara ett viktigt inslag för många ungdomar på Värmdö. Under hösten har Värmdö IF dragit sig ur samarbetet och Gustavsbergs IF gått in.

222an var även detta år öppen på julafton (25 st) och juldagen (40 st), vilket var uppskattat av besökarna.

Fritidsgårdsenheten ingår i olika nätverk för att öka vår möjlighet till utveckling, få tillgång till samt bidra med, utveckling kring öppen fritidsgårdsverksamhet, genom bla gemensamma utbildningstillfällen inom sektorn, möjlighet till samarbeten och nätverkande mellan kommuner i regionen, nationellt och internationellt. Detta görs via:

- KC (Kunskaps Centrum; regional samverkan för utvärdering av metoder och ledarskap i öppen verksamhet i samverkan med Skarpnäcks FHSK)
- Fritidsforum
- Akademin
- FSKF – ”Nätverket för fritidsfrågor för barn och ungdomar” samt ”Nätverket för funktionshinderfrågor”

5 Kultur och fritid centralt inkl ledning och styrning

5.1 Ekonomiskt resultat

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-604	-524	80	115	-524	-582
VERKSAMHETENS KOSTNADER	9 056	8 877	-179	102	8 677	7 963
NETTORESULTAT	8 453	8 353	-100	101	8 153	7 382

5.2 Ekonomisk analys

Årets avvikelse mot budget

Orsak (-er) till utfallets avvikelse mot budget	Belopp (tkr)
Högre interna intäkter från resultatenheterna för overhead.	80
Ökad semesterlöneskuld.	-180
Totalt	-100

Resultatenheterna betalar overhead till kultur- och fritidsenheten för ledning, administration och service. Den justeras vid årets slut mot enheternas faktiska kostnader, vilka varit högre än förväntat.

Nya medarbetare och personal som varit föräldraledig har resulterat i att antalet sparade semesterdagar tredubblats och semesterlöneskulden har därför ökat.

Underskott totalt utgör en procent av nettobudgeten.

5.3 Viktiga händelser 2017

Under framför allt hösten har förberedelser pågått för att ta över driften av idrottsanläggningar från föreningar eller föreningars driftsbolag. En ny organisation - idrott - har tagit form med fjorton nya medarbetare som började under sista kvartalet eller är på väg in.

6 Politisk ledning

6.1 Ekonomiskt resultat

Resultat	Utfall 2017	Årets budget	Budget-avvikelse	Förbrukat - %	Prognos i BUP 3	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	0					0
VERKSAMHETENS KOSTNADER	661	654	-7	101	654	566
NETTORESULTAT	661	654	-7	101	654	566

6.2 Ekonomisk analys

Utfallet för politisk ledning ligger nära budget.

6.3 Nyckeltal med kommentar och analys

Antal sammanträden för nämnden uppgick till totalt sju för år 2017.

Bilaga 1: Förslag resultatbalansering bokslut 2017 KOFN egen regi

Kultur- och fritidsnämnden
Förslag till resultatbalansering bokslut 2017

Minus (-) framför belopp = underskott

Resultatenhet belopp i tkr	Akkumulerat resultat tom 2016	Resultat 2017	Sammanlagt resultat tom 2017	Omslutning budget 2017	Avvikelse i % resultat 2017 i förhållande till omslutning	Avvikelse i % sammanlagt resultat i förhållande till omslutning	Avvikelse i % förslag överföring i förhållande till omslutning	Förslag till överföring 2018 i tkr
Porslinsfabriken	0	3 889	3 889	5 151	75,5%	75,5%	5,0%	258
Värmdö bibliotek	93	-110	-17	13 970	-0,8%	-0,1%	-0,1%	-17
Värmdö kulturskola	-2 289	-473	-2 762	15 468	-3,1%	-17,9%	-17,9%	-2 762
Gustavsbergs Porslinsmuseum	-93	1 032	939	3 286	31,4%	28,6%	5,0%	164
Gustavsbergs Konsthall	130	-139	-9	2 815	-4,9%	-0,3%	-0,3%	-9
Ungkulturhuset Gurraberg	220	-31	189	4 489	-0,7%	4,2%	4,2%	189
Ung i Värmdö/fritidsgårdsenheten	201	-153	48	7 047	-2,2%	0,7%	0,7%	48
Summa	-1 738	4 015	2 277	52 226	7,7%	4,4%	-4,1%	-2 129